

In recht op huisvesting kun je niet wonen

De **Vereniging Sociale Advocatuur Nederland (VSAN)** maakt zich sterk voor goede, betaalbare rechtsbijstand voor iedereen. Om dit te bereiken stelt zij zich teweer tegen drempels die deze toegang belemmeren en maakt zij zich sterk voor een optimaal functionerend stelsel van gefinancierde rechtsbijstand, waarbij een fatsoenlijke vergoeding gegarandeerd is voor advocaten die (deels) werken op basis van gefinancierde rechtsbijstand.

De kloof tussen arm en rijk betekent vooral een verschil in kwantiteit en kwaliteit van toegang tot wezenlijke behoeften van mensen om te leven. Wat betreft de toegang tot onderwijs, (jeugd)zorg, arbeid(svoorwaarden) en huisvesting is de kloof dusdanig groot dat die ongelijkheid vanuit een mensenrechtenperspectief steeds vaker schuurt.

Rechten op passend onderwijs, op tijdige jeugdhulp, op een eerlijk arbeidscontract, op adequate en duurzame huisvesting, op een gezond leefklimaat — die rechten staan allemaal in onze wet- en regelgeving, maar blijken in de praktijk juist voor gewone mensen moeilijk afdwingbaar.

Dat komt mede doordat de wetgever de goede bedoelingen, zoals het recht op tijdige jeugdhulp, weliswaar opneemt in de wet, maar géén sancties in de wetten neerlegt op het eigen verzuim die wetten na te komen. Burgers hebben dan wel rechten, maar geen eenvoudige mogelijkheden die rechten te effectueren. Dit staat in schril contrast met de verregaande handhaving richting burgers van die wet- en regelgeving. Het zogenaamde fraudebeleid is door 'efficiënte' wet- en regelgeving zodanig dicht getikt dat de menselijke maat is komen te ontbreken en correctie op foutieve interne beslissingen zich niet meer laat corrigeren.

De burgers die vervolgens rechtsbescherming zoeken, zijn de afgelopen jaren 'ontmoedigd' om middels een sociaal advocaat hun rechten te effectueren bij de rechter. Het is zelfs beleid, na een decennium van bezuinigen op het stelsel van gesubsidieerde rechtsbijstand, om het aantal rechtszaken fors terug te brengen. De drempels die de Minister van Rechtsbescherming heeft opgeworpen, zoals de steeds hogere eigen bijdragen die burgers moeten betalen voor rechtsbijstand, de zeer beperkte eerstelijns-rechtshulpvoorzieningen en de uitsluiting van gespecialiseerde rechtshulp in een vroegtijdig stadium op vele rechtsterreinen, moeten worden verlaagd. Het echte probleem van de vraag naar rechtsbescherming is het handelen of nalaten van de overheid zelf!

Burgers staan vaak met lege handen in een geschil met de overheid of als zij vragen aan de overheid om bescherming tegen oneerlijke behandeling van hun werkgever, privacyschendingen van grote techbedrijven et cetera. Het tast het vertrouwen van burgers in de overheid aan. Neem alleen wetten aan als je die ook kunt waarmaken, althans draag hiervoor een afdwingbare verantwoordelijkheid. Gelijke en eerlijke toegang tot onderwijs, arbeid, zorg en op bescherming van de overheid begint bij het einde: de daadwerkelijke afdwingbaarheid van rechten. Die overheidstaak dient te worden gerenoveerd op drie fronten:

- Aan de voorkant, bij het wetgevingsproces: afdwingbare rechten middels concrete sancties op niet-nakoming.
- In het middenstuk, de uitvoering: meer oog en mogelijkheden voor de menselijke maat in besluiten (uitbreiding discretionaire bevoegdheden) en adequate eerstelijns rechtshulp waarbij ook de expertise van de sociaal advocaat moet kunnen worden ingeschakeld.
- Bij het sluitstuk, de toegang tot recht: een laagdrempeliger toegang tot rechtsbijstand en hulp van een advocaat bij een noodzakelijke gang naar de rechter.

Iedereen zou moeten kunnen wonen in het huis van het recht! Alleen dan ben je een overheid van de burgers voor de burgers.

Reinier Feiner,
advocaat en voorzitter VSAN

info@vsanadvocaten.nl

I N H O U D S O P G A V E